Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden van de gemeenteraad van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U20-059994	Datum	
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	– 2 DEC. 2020
Onderwerp:	Amendement	Cluster	SVUSD	Bijlage(n)	1

Beste leden en burgerleden van de gemeenteraad,

Door de gemeenteraad is een amendement aangenomen over het raadsvoorstel "Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024" (RVB20-0061). Hierin is het volgende punt opgenomen:

"7. Voorafgaand aan de 1e begrotingswijziging wordt inzicht geboden in de budgetten die de rijksoverheid beschikbaar stelt voor het sociaal domein en de "plus" die deze gemeente daarbovenop zet. Voor de omvang van de toegenomen lasten sinds de kaderbrief 2021 wordt de gemeenteraad dan tevens een aantal scenario's voorgelegd, in lijn met hoofddoel 8 van programma 2 inzake de financieel beheersbare uitvoering van het sociaal domein."

Bij deze brief vindt u een bijlage waarin dit inzicht geboden wordt. In de bijlage is aangegeven hoe de gemeente de middelen voor het sociaal domein ontvangt, is voor zover dit mogelijk is aangegeven welke budgetten we voor het sociaal domein ontvangen en is een toelichting opgenomen over het verschil tussen de kaderbrief en de begroting 2021. De scenario's voor het behalen van de opgedragen bezuinigingen uit het focusakkoord en het amendement zijn uitgewerkt in de voorstellen die aan de gemeenteraad zullen worden aangeboden voor de begrotingswijziging in december 2020.

Mocht u over deze brief nog vragen of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met Bregje Trimbos-Klijs, Resultaatmanager Maatschappij, bereikbaar via telefoonnummer 0164 277391.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,
namens het college,

Mevr. Ir. Ing. P.T.C. Koenders
Wethouder

Mevr. N.M. van der Zwan – Brasser
Wethouder

Dhr. J.J.S.M. de Lange
Wethouder

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

Amendement Begroting 2021

Door de gemeenteraad is een amendement aangenomen over het raadsvoorstel "Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024" (RVB20-0061). Hierin is het volgende punt opgenomen:

7. Voorafgaand aan de 1e begrotingswijziging wordt inzicht geboden in de budgetten die de rijksoverheid beschikbaar stelt voor het sociaal domein en de "plus" die deze gemeente daarbovenop zet. Voor de omvang van de toegenomen lasten sinds de kaderbrief 2021 wordt de gemeenteraad dan tevens een aantal scenario's voorgelegd, in lijn met hoofddoel 8 van programma 2 inzake de financieel beheersbare uitvoering van het sociaal domein.

In deze memo wordt hierop een reactie gegeven. Daarnaast wordt een verklaring gegeven van het verschil tussen de kaderbrief 2021 en de begroting 2021.

Middelen Sociaal Domein

Periode voor 2007
De gemeenten waren op dat moment alleen verantwoordelijk voor de hulpmiddelen op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG). Daarnaast werden diverse subsidies verleend aan maatschappelijke partners. Middelen werden ontvangen via:

- de algemene uitkering: hulpmiddelen en diverse subsidies.

Periode 2007 – 2015
In 2007 is de Wmo ingevoerd. Middelen werden ontvangen via:

- de algemene uitkering: hulpmiddelen en diverse subsidies.
- Wmo-integratieuitkering: huishoudelijke ondersteuning, mantelzorg, loket en collectieve GGZ.

In 2011 werden gemeenten verplicht om een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) ingericht te hebben als één loket voor opvoeden en opgroeien. Hiervoor ontvingen gemeenten een decentralisatieuitkering.

Periode vanaf 2015
Invoering nieuwe Wmo en Jeugdwet. Middelen worden ontvangen via:

- de algemene uitkering: hulpmiddelen en diverse subsidies.
- Wmo-integratieuitkering: huishoudelijke ondersteuning, mantelzorg, loket en collectieve GGZ.
- Integratie Uitkering Sociaal Domein: begeleiding, beschermd wonen, Jeugdzorg.

Periode vanaf 2019

- Middelen, exclusief beschermd wonen en voogdij/18+, komen via de algemene uitkering. Doordat nu bijna alle middelen via de algemene uitkering komen, kunnen we niet meer precies zien wat we van het Rijk ontvangen. Dit is niet zichtbaar in de algemene uitkering. Voor de voorzieningen waar we wel herkenbaar of herleidbaar geld in de algemene uitkering ontvangen is dit in onderstaande tabel toch inzichtelijk gemaakt:

Sociaal domein 2021				
Bedragen * € 1.000	**algemene uitkering**	**integratieuitkering / specifieke uitkering**	**totaal rijksbijdrage**	**begroting (lasten)2021***
Wmo/Begeleiding	€ 11.288		€ 11.288	€ 9.809
"oude taak"Huishoudelijke ondersteuning	€ 6.275		€ 6.275	€ 8.256
Beschermd Wonen		€ 13.514	€ 13.514	€ 13.514
Jeugd	€ 13.221	€ 2.462	€ 15.683	€ 17.434
Participatie	€ 2.535	€ 700	€ 3.235	€ 2.405
Uitvoeringskosten participatie				€ 2.326
Wsw		€ 10.472	€ 10.472	€ 10.472
BUIG		€ 33.008	€ 33.008	€ 30.354

Totalen	**€ 33.319**	**€ 60.155**	**€ 93.474**	**€ 94.569**

* Niet alle lasten zijn meegenomen. Personeelslasten, subsidies en overige lasten zitten hier niet in.

In het overzicht is een gedeelte van de taken uit het sociaal domein opgenomen. Voor de overige taken, zoals de hulpmiddelen en diverse subsidies die we verlenen aan maatschappelijke partners voor bijvoorbeeld ouderenwerk, maatschappelijk werk en verslavingszorg, is niet meer inzichtelijk te maken hoeveel we hiervoor ontvangen. Deze ontvangen we al te lang via de algemene uitkering.

Verloop uitgaven Wmo en Jeugd

- 2007 - 2011: Wmo middelen waren toereikend.
- Begroting 2011: middelen van het Rijk voor de Wmo waren niet toereikend. Wmo-budget door raad opgehoogd met € 2,4 miljoen uit eigen middelen. Wel besloten dat de € 2,4 miljoen moest worden ingelopen. Dit is ook gebeurd in de daaropvolgende jaren tot 2015.
- 2015 – 2016 (invoering nieuwe Wmo en Jeugdwet): overschot op budget voor HO en Begeleiding. Er is toen structureel € 1.000.000 ingeleverd. Ook op Jeugd was sprake van een overschot.
- In het beleidskader 2018 was het uitgangspunt nog 'in = uit' met uitzondering van ingeboekte structurele overschot op middelen begeleiding van € 1.000.000 (reeds meegenomen in begroting 2016-2019). Er was in het jaar 2018 sprake van een fors tekort op de Wmo. In het 2e concernbericht zijn er dan ook middelen toegevoegd aan de begroting voor huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Ook op Jeugd was er een tekort.
- In 2018 is er voor de begroting 2019 een berekening gemaakt van de uitgaven die verwacht werden voor huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Er is bij deze berekening rekening gehouden met de hogere tarieven en een stijging van het aantal cliënten. Deze (realistische bedragen) zijn opgenomen in de begroting 2019, alleen is er vervolgens (nog steeds vanuit het principe in = uit) een minpost tegenover gezet van €2.384.851,-. In de risicoparagraaf is aangegeven dat de tekorten op kunnen lopen tot € 5 miljoen.
- In 2019 is voor de begroting 2020 een prognose voor 2020 gemaakt. Deze is opgenomen in de begroting 2020. In het 1e concernbericht zijn de bedragen voor Wmo en Jeugd bijgesteld. Tussen het opstellen van de prognose en de realisatie zit een groot tijdsbestek. In de loop van 2019 bleek dat de toename van het aantal cliënten huishoudelijke ondersteuning als gevolg van de invoering van het abonnementstarief veel forser was dan verwacht. Ook bleek de aanbesteding van de hulpmiddelen veel duurder uit te vallen dan verwacht. In de jeugdzorg was meer inzet van hoogcomplexe zorg dan verwacht en was er een stijging van de inzet van jeugdbeschermingsmaatregelen en van niet vrij toegankelijke zorg. In de risicoparagraaf is aangegeven dat wanneer ingezette acties onvoldoende effect hebben de tekorten op kunnen lopen tot € 2 miljoen.
- In onderstaande tabel zijn de uitgaven Wmo en Jeugd in 2016, 2017, 2018 en 2019 opgenomen. Daarnaast is opgenomen wat er in de begroting 2020 staat. Het betreft hier enkel de voorzieningen waarvoor een indicatie nodig is. Voor deze voorzieningen zien we in de afgelopen jaren de kosten stijgen. In het overzicht zijn dus niet de subsidies opgenomen.

	Uitgaven				*Begroting*	*Bijgesteld budget 1e concernbericht*
Product	2016	2017	2018	2019	2020	2020
Huishoudelijke ondersteuning	4.9	4.2	5.2	7.3	6,6	8,0
Begeleiding	5.9	6.8	7.2	10.0	8,1	9,0
Beschermd wonen	7.4	10.4	14.8	16.5		
GI	1,2	1,3	0,8	1,7	1,0	1,7
Niet Vrij Toegankelijke Zorg Jeugd	9,9	9,9	11,5	13,9	11,4	13,2
PGB Jeugd	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3

Verklaring verschil kaderbrief en begroting 2021

Vervallen taakstelling Wmo	€ 300.000
Volumeontwikkeling Wmo voorzieningen vanaf 2e kwartaal 2020	-€ 235.000
Prijsontwikkeling Wmo voorzieningen 2021	€ 418.000
Voordeel Wmo PGB's	-€ 264.000
inzet budget inhuur personeel	-€ 410.000
Vervallen taakstelling Jeugd	€ 445.000
Prijsontwikkeling Jeugd	€ 400.000
Volumeontwikkeling vanaf 2e kwartaal jeugd	€ 625.000
Bijdrage WVS	€ 233.000
Bijstelling BUIG	€ 891.000
Bbz	€ 76.000
Terugvordering en verhaal	€ 26.000
Bijzondere bijstand en minimabeleid	€ 203.000
Schuldhulpverlening	€ 67.000
Overige kleine mutaties	€ 13.000
Totaal verschil Kaderbrief-Begroting (zie pagina 9 van de begroting)	€ 2.788.000

Het verschil is ontstaan door vervallen taakstellingen op Jeugd en Wmo, prijsontwikkelingen als gevolg van CAO ontwikkelingen en extra middelen die de gemeente in latere circulaires toegekend heeft gekregen. Het gaat om informatie die na de kaderbrief beschikbaar is gekomen.

Scenario's

De scenario's voor het behalen van de opgedragen bezuinigingen uit het focusakkoord en het amendement zijn uitgewerkt in de voorstellen die aan de gemeenteraad zullen worden aangeboden voor de begrotingswijziging in december.